

بررسی نقش ریسک مالیاتی و اجتناب مالیاتی

دکتر رویا دارابی

دانشیار گروه حسابداری، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. (نویسنده مسئول).
roydarabi110@yahoo.com

زهرا ورکش

دانشجوی دکتری حسابداری، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.
zahravarkesh@gmail.com

جواد درخشان

دانشجوی دکتری حسابداری، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.
j.derakhshan@iranair.com

چکیده

رفتار اجتناب مالیاتی از استراتژی‌های با اهمیت شرکت‌ها محسوب می‌شود. شرکت‌ها با استفاده از اجتناب مالیاتی می‌توانند به کاهش بار مالیاتی خود کمک نمایند. همچنین ریسک مالیاتی نیز می‌تواند به طور خاص از اجتناب مالیاتی نشأت بگیرد. ریسک مالیاتی، می‌تواند از استراتژی‌های برنامه‌ریزی مالی شرکت که به صورت مستقل از کل ریسک عملیاتی است، به وجود بیاید. شرکت‌هایی که از اجتناب مالیاتی به‌خوبی استفاده می‌کنند، می‌توانند در سودمندی سهامدارانشان از این طریق نقش داشته باشند. اجتناب از مالیات، از خلاءهای قانونی در قانون مالیات‌ها نشأت می‌گیرد. اجتناب مالیاتی می‌تواند ریسک‌ها را به سمت بدهکاران سوق داده و موجب کاهش توانایی آن‌ها در پرداخت بدهی‌هایشان شود. از سوی دیگر، اجتناب مالیاتی می‌تواند منجر به صرفه جویی پولی بدهکاران شود که این مسئله می‌تواند قدرت آن‌ها را در پرداخت بدهی‌هایشان تقویت کند. از آنجاکه ریسک مالیاتی پس از کسر مالیات از جریانات نقدی کمتر قابل پیش‌بینی می‌شود، طلبکاران می‌توانند شرکت‌هایی با ریسک مالیاتی بالا را به‌عنوان بدهکاران خطرناک‌تر تشخیص دهند. ارتباط روشنی میان اجتناب مالیاتی و ریسک مالیاتی به‌صورت یکنواخت در دسترس نیست. از این رو این تحقیق به دنبال بررسی نقش ریسک مالیاتی و اجتناب مالیاتی است.

واژگان کلیدی: اجتناب مالیاتی، ریسک مالیاتی، نرخ موثر مالیاتی.

مقدمه

اجتناب از مالیات، از خلاءهای قانونی در قانون مالیاتی نشأت می‌گیرد. شرکت‌ها با استفاده از روزه‌های قانون مالیات و بازبینی در تصمیمات اقتصادی خود تلاش می‌کنند تا استقراض مالیاتی خود را کاهش دهند. یکی از دلایلی که شرکت‌ها فعالیت‌های اجتناب از پرداخت مالیات را انجام می‌دهند، استفاده از آن پول برای پرداخت استقراض‌هایشان می‌باشد (کاورمن، ۲۰۱۸). به عبارت دیگر صرفه‌جویی مالیاتی شرکت‌ها که از فعالیت‌های اجتناب مالیات حاصل می‌شود، می‌تواند برای تامین مالی بازپرداخت استقراض‌های شرکت استفاده شود. بر اساس استدلال کاورمن (۲۰۱۸)، مالیات یک از بزرگترین اقلام هزینه‌ای برای اکثر شرکت‌ها می‌باشد. رفتار اجتناب مالیاتی از استراتژی‌های با اهمیت شرکت‌ها محسوب